

УДК 34.343.9

DOI 10.33244/2617-4154.2.2019.158-165

Н. А. Лугіна,*к.ю.н., доцент***ORCID ID 0000-0001-6005-2943;****М. В. Омелян,***здобувач вищої освіти,**Університет ДФС України***ORCID ID 0000-0002-2095-0754**

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

У статті проаналізовано окремі аспекти кримінологічної характеристики злочину, передбаченого ст. 209 Кримінального кодексу України, – легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Розкрито особливості спеціально-кримінологічної профілактики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, її співвідношення із загальносоціальною профілактикою злочинів у сфері економіки, що дозволило сформулювати певні перспективи вдосконалення заходів запобігання зазначеному злочину.

Ключові слова: злочини у сфері господарської діяльності, відмивання доходів, легалізація, запобігання відмиванню грошових коштів.

Н. А. Лугина, М. В. Омелян. Кримінологическая характеристика легализации (отмывания) доходов, полученных преступным путем

В статье проанализированы отдельные аспекты криминалогической характеристики преступления, предусмотренного ст. 209 Уголовного кодекса Украины, – легализация (отмывание) доходов, полученных преступным путем.

Раскрыты особенности специально-криминалогической профилактики легализации (отмывания) доходов, полученных преступным путем, ее соотношение с общесоциальной профилактикой преступлений в сфере экономики, что позволило сформулировать определенные перспективы совершенствования мер предупреждения указанного преступления.

Ключевые слова: преступления в сфере хозяйственной деятельности, отмывания доходов, легализация, предотвращение отмывания денежных средств.

Метою дослідження є здійснити кримінологічну характеристику злочину, передбаченого ст. 209 Кримінального кодексу України, – легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, сформулювати перспективи впровадження заходів щодо запобігання та боротьби з легалізацією (відмиванням) таких доходів.

Актуальність дослідження. Сучасна кримінологія як наука, що вивчає злочинність як соціально-правове явище, у ході основних своїх цілей визначає, з одного боку, точний опис

параметрів конкретного кримінального явища, а з іншого – розробку і прийняття необхідної системи заходів щодо корекції досліджуваного явища у вигідному для суспільства напрямі. Однак боротьба зі злочинними проявами найчастіше обходиться значно дорожче, ніж запобігання злочину. З цією метою основні зусилля суспільства мають бути спрямовані як на детальне дослідження генези конкретних злочинних посягань, так і на вивчення механізму їхнього виникнення. Тільки за комплексним підходом до їх аналізу (не тільки зовнішніх проявів, але і внутрішніх механізмів) стає можливим розробка найбільш дієвих шляхів інтенсифікації коригуючого впливу на певні види і форми відхилень у поведінці [8, с. 215].

Кримінологічний аналіз злочинів у сфері господарської діяльності, зокрема злочину, передбаченого ст. 209 Кримінального кодексу України (далі – КК України), – легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом [5], неможливий без визначення розуміння досліджуваної злочинності, встановлення основних складів злочинів, в яких вона виражається, і характеру її проявів.

Проблема правової оцінки такого негативного явища, як легалізація (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних злочинним шляхом, є сьогодні однією з найбільш актуальних у сучасній науці кримінального права як України, так і багатьох зарубіжних країн, що обумовлено рядом причин, серед яких порушення економічних відносин, збільшення випадків організованої злочинності та інші.

Одним з найважливіших завдань як правотворчої, так і правозастосовної діяльності нині з урахуванням того, що легалізація (відмивання) грошових коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, набуває все більш глобальний характер, є забезпечення економічної безпеки держави, захист прав і законних інтересів громадян і суб'єктів економічної діяльності за допомогою вироблення й ефективного застосування норм, у тому числі і кримінально-правових, спрямованих на боротьбу з цим видом злочинної діяльності [1, с. 374].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, займалося чимало вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких: П. П. Андрушко, А. С. Беніцький, В. І. Василичук, В. В. Голіна, О. О. Дудоров, О. Г. Кальман І. П. Козаченко, Я. Ю. Кондратьєв, О. Є. Користін, О. М. Литвак, І. Є. Мезенцева, М. І. Мельник, В. О. Навроцький, О. В. Пустовіт. Питання запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, розглянуті у дисертаційних дослідженнях Л. І. Аркуші, А. С. Беніцького, М. В. Бондаревої, О. В. Пустовіта, В. О. Романенка, Т. М. Тертиченко, О. О. Чаричанського. Однак бракує комплексних досліджень з визначенням шляхів удосконалення саме спеціально-кримінологічних заходів профілактики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Зважаючи на це, аналіз кримінологічної характеристики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, її характерні закономірності та тенденції розвитку залишаються актуальними, що зумовлює вибір теми.

Виклад основного матеріалу. Поняття легалізація («відмивання») грошей полягає в певному процесі переформування незаконно отриманої грошової маси в законні засоби. Існує безліч термінів, що визначають це поняття. Як правило, його визначають як процес, за допомогою якого маскується нелегальне походження, існування, а також використання доходів, з подальшим обіленням з метою, щоб їх формування здавалося абсолютно легальним.

За фактом легалізацію можна уявити як останній або заключний етап переформування злочинності в ефективний і високоприбутковий вид нелегального підприємництва [2, с. 201].

Останнім часом в Україні це питання набуло особливої актуальності та гостроти. За відсутності рішення цієї проблеми неможливо економічне оздоровлення країни. Один з ключових моментів – це масштаб, який придбала легалізація грошових коштів, і шкода, яку завдає сама сутність цього процесу, оскільки вона досить тісно пов'язана з іншими негативними суспільними явищами, такими як корупція, ухилення від податків або приховування прибутку.

Легалізація грошових коштів є одним з істотних моментів несприятливої фінансової атмосфери в нашій державі, які перешкоджають надходженню інвестицій в економіку держави. Фінансові та банківські установи виступають у цьому процесі своєрідними спостерігачами, які можуть відстежувати законність фінансових операцій і повідомляти за необхідності (наприклад, під час виявлення сумнівних операцій, що проводяться певними установами) [3, с. 132]. Саме тому ці установи відіграють одну з найбільш вирішальних ролей у попередженні, а також викритті фактів легалізації доходу з подальшою їх передачею до уповноважених органів.

Існуюча в поточному режимі в Україні система протидії відмиванню доходів створювалася і корегувалася з урахуванням міжнародних рекомендацій щодо боротьби з відмиванням коштів. Банківська система розглядається як пріоритетний важіль з боротьби і протистояння відмиванню грошей. Однак водночас варто зазначити, що банківська сфера в епоху існуючої глобалізації фінансових послуг особливо схильна до ризиків, пов'язаних з процесом легалізації доходів.

Маскування слідів вчинених злочинів є важливою стадією в цьому ланцюжку. Основна мета на цьому етапі – це прийняття необхідних заходів, для того щоб стороння особа ззовні не змогла проаналізувати звітності з'явилися доходи і за допомогою яких інструментів вони розподілені в певні організації або компанії. У свою чергу, частина цієї грошової маси піддається легалізації та подальшим інвестуванням у легальні економічні сфери [10, с. 435].

Останнім часом фінансові організації стали все частіше використовуватися для відмивання нелегально отриманих доходів і введення їх у звичайний фінансовий оборот. Багато в чому це пов'язано з тим, що в банківському секторі законодавство, спрямоване на боротьбу з відмиванням капіталів, більш розвинене значно ефективно.

Основною причиною легалізації доходів в Україні є тісний зв'язок всередині підприємницьких ділових груп і політичних кіл. У ряді випадків підприємці особисто вступають у політичні групи або стають наближеними політичними лідерами для подальшого лобювання своїх інтересів. Самозбагачення – це основна мета таких дій, що здійснюються. У свою чергу, певні політичні лідери дають своїм наближеним карт-бланш у сфері їхньої діяльності, надаючи монопольний захист або, наприклад, послуги економічного шпигунства, на що отримують істотні грошові суми, хабарі [8, с. 216].

Фактично легалізація являє собою такий процес, за допомогою якого отримані кошти зливаються із законним грошовим обігом, при цьому варто зазначити, що реальні джерела і канали надходження цих коштів скрупульозно ховаються від зовнішніх поглядів. «Відмиті» доходи абстрагуються в періоді легалізації від свого джерела і приймають вид сегмента законної економіки.

Також надаючи кримінологічну характеристику злочину, передбаченого ст. 209 Кримінального кодексу України, – легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним

шляхом [5], необхідно звернути увагу на певні особливості цього виду злочинної діяльності, серед яких такі.

По-перше, під час скоєння цього злочину відбувається порушення сформованих економічних відносин і створення нових, які будуються вже на протизаконній основі, за допомогою використання коштів або майна, одержаних злочинним шляхом. У результаті наноситься збиток не тільки інтересам окремих суб'єктів підприємницької діяльності, а й стратегічним інтересам держави, руйнуються основи фінансової системи держави, що сприяє зростанню інфляції, створює несприятливі умови для розвитку інвестиційних процесів, призводить до гальмування економічного, технічного та наукового розвитку країни [7, с. 108].

По-друге, суспільна небезпека легалізації (відмивання) грошових коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, полягає в тому, що в результаті відбуваються порушення й обмеження основоположних конституційних принципів, які визначають єдність економічного простору, вільного переміщення товарів, послуг і фінансових коштів, свободи економічної діяльності тощо.

По-третє, відмивання грошових коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, сприяє подальшому зростанню злочинності не тільки економічної спрямованості, а й іншої, в тому числі організованої. Відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом, є складовим елементом організованої злочинної діяльності, дозволяє завуалювати, приховати справжнє походження майнових цінностей, виступає фінансовою основою терористичної діяльності, полегшує вчинення злочинних угруповань нових суспільно небезпечних діянь [9, с. 122].

По-четверте, спостерігається зростання загальної кількості різних фінансових центрів, які дозволяють упродовж короткого часу здійснити фінансові операції, спрямовані на легалізацію (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних злочинним шляхом. Легалізація доходів, що мають незаконне походження, переросла сьогодні в міжнародний кримінальний бізнес.

Існує спектр тіньових сфер, які намагаються легалізувати свої доходи (наркобізнес, тероризм, торгівля зброєю, радіоактивними матеріалами, організована злочинність, нелегальна фінансова діяльність, підпільне виробництво алкоголю, шахрайство, розкрадання державних коштів і фондів). Такі моменти створюють сприятливу сферу для виникнення великих незаконних капіталів [3, с. 135].

Питання легалізації грошових коштів, отриманих злочинним шляхом, набуло особливої актуальності в Україні. Гострота цієї проблеми пов'язана з тим, що без вирішення цієї проблеми можна ефективно проводити економічні реформи в країні. Особливо серйозне занепокоєння викликають масштаби, придбані за останній час, легалізацією доходів. Таким чином, легалізація доходів є одним з істотних факторів несприятливого інвестиційного середовища, яке, як наслідок, ставить бар'єр притоку зарубіжних інвестицій в економіку держави.

Процес легалізації грошових коштів можна умовно розбити на три основних етапи. На першій стадії відбувається безпосередньо саме розміщення незаконної грошової маси у фінансових інститутах. Друга стадія має на увазі під собою проведення фінансових операцій з метою приховування злочинного походження цієї грошової маси. Третя і заключна стадія виражається в поверненні «очищеного» доходу власнику у вигляді законних грошових коштів або майна [2, с. 203].

Для відмивання грошових коштів можуть використовуватися як місцеві, так і іноземні юридичні та фізичні особи. У середині країни може також відмиватися іноземний капітал, особливо в тих випадках, коли країна має слабку систему протидії відмиванню коштів. Для операцій з відмивання грошових коштів можуть цілеспрямовано використовуватися або створюватися фінансові та нефінансові інститути. Глобалізація фінансових ринків поступово стирає межі між внутрішніми і зовнішніми джерелами незаконного капіталу, схемами його відмивання незалежно від місця злочину або отримання доходу від незаконної діяльності. Розвиток ринку фінансових послуг, посилюючи взаємозв'язок між різними фінансовими інститутами, дозволяє використовувати практично будь-який з них для відмивання грошових коштів [8, с. 217].

Існує ряд економічних особливостей, що сприяють легалізації доходів в Україні.

По-перше, варто зазначити великий сегмент неофіційних доходів населення і сфери підприємництва, тобто існування паралельної економіки або, іншими словами, «чорного ринку». Крім того, це недосконалість механізмів контролю та моніторингу за процесом діяльності фінансових інститутів, недотримання норм міжнародних стандартів регулювання економічної діяльності, які розроблені спеціальними організаціями, які проводять свою діяльність на міжнародній арені. Також постійне збільшення поширення корупції між органами судових, правоохоронних та виконавчих державних органів.

Існування всередині країни «зон вільної торгівлі», які мають пільговий порядок регулювання операцій та контролю за діяльністю суб'єктів господарювання [10, с. 437].

У загальній кількості злочинів у сфері господарської діяльності легалізація (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних злочинним шляхом, займає невелику питому вагу. Однак з урахуванням специфіки та складності виявлення фактів легалізації правоохоронними органами видається, що в дійсності офіційному обліку піддається лише незначна частина досліджуваних злочинних проявів.

Важливою є кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють злочин, пов'язаний з легалізацією доходів. Переважно середній вік осіб, які вчиняють злочин, передбачений ст. 209 КК України, становить від 35 до 45 років, питома вага жінок у середньому становить 28 %. Більшість характеризується стійкою антигромадською орієнтацією, спостерігається проходження перевіреним стандартам злочинної поведінки, що обумовлено високою професіоналізацією злочинної діяльності, а також її організованим характером.

Частка осіб, які мають вищу освіту, в середньому досягає приблизно 30 % (проте в дійсності цей показник значно вищий, оскільки саме внаслідок наявності спеціальних знань і досвіду їх злочинні дії залишаються за рамками статистичного обліку). Більшість осіб, які притягувалися до кримінальної відповідальності за ст. 209 КК України, була залучена до суспільно-корисної діяльності (злочини скоюються, як правило, приватними підприємцями, керівниками різних комерційних структур, менеджерами, бухгалтерами тощо) [1, с. 376].

Особистість злочинця, що здійснює легалізацію (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних злочинним шляхом, вимагає самостійного дослідження з урахуванням диференційованого вивчення рольових і функціональних характеристик, оскільки досліджувана категорія осіб має свої, властиві тільки їй кримінологічні характеристики, що істотно відрізняють її від характеристик особистості злочинця, що здійснює інші види злочинів.

При цьому під час розробки заходів як загального, так і індивідуального попередження необхідно пам'ятати, що основний вплив на формування особистості злочинця взагалі й

особистості злочинця, що здійснює злочини, передбачені ст. 209 КК України [5], зокрема надає суб'єктивний вольовий момент, тобто наявність або відсутність у особи готовності здійснити злочинний задум. Прояв суб'єктивної волі, безумовно, пов'язаний не тільки з вищенаведеними, а й іншими обставинами, які в сукупності призводять до скоєння легалізації (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних злочинним шляхом.

Висновки. Підбиваючи підсумки, можна звернути увагу, що відмивання грошових коштів, отриманих злочинним шляхом, в основній своїй масі проходить через легальні підприємства, яким володіє або до якого має відношення злочинець. Власник змішує легальні і нелегальні фінансові потоки, що частково розмиває джерело їх виникнення і стирає шляхи до відстеження будь-яких каналів їхнього походження.

Економіко-політична інтеграція великих регіонів світу і використання деякими групами країн нетарифних «бар'єрів» з'явилися базою розвитку нових фінансових форм, використовуваних, щоб отримати доступ до зовнішніх ринків або залишитися на них.

Небезпека цих форм злочинної діяльності, таким чином, постає усім обсягом. Небезпека полягає в труднощах виявлення і протидії злочинності, оскільки величезні фінансові ресурси дозволяють кримінальним організаціям купувати необхідних для їх цілей професіоналів у фінансовій, валютній і нормативній сферах, а також брати на озброєння найновіші технологічні засоби. З іншого боку, виявляється складність для держави гнучко слідувати за темпами розвитку засобів і методів, використовуваних організованою злочинністю у сфері господарської діяльності [10, с. 439].

Спеціально кримінологічне попередження легалізації (відмивання) грошових коштів, одержаних злочинним шляхом, у першу чергу, повинно включати:

- заходи політичного характеру, спрямовані на нейтралізацію політичного лобювання інтересів тіньової економіки й організованої злочинності;
- заходи щодо забезпечення законслухняності організацій, що здійснюють операції з грошовими коштами або іншим майном;
- заходи щодо посилення контролю з боку держави за проведеними суб'єктами економічної діяльності операціями;
- зниження податкового тягаря під час одночасного встановлення суворої відповідальності за приховування доходів, створення такої ситуації, коли приховування доходів стане не вигідним;
- заходи, спрямовані на забезпечення дієвої співпраці між різними суб'єктами – контролюючими, наглядовими, правоохоронними органами між собою та організаціями, що здійснюють операції з грошовими коштами або іншим майном;
- підвищення рівня професіоналізму не тільки співробітників правоохоронних органів, а й інших органів, що здійснюють контрольні та наглядові функції;
- реалізація заходів виховного і соціального характеру, спрямованих на створення системи правової просвіти та виховання, подолання досить високого ступеня правового нігілізму більшості населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аркуша Л. І. Особливості початкового етапу розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних у результаті організованої злочинної діяльності. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2011. Т. 10. С. 372–378.

2. Гарбовський Л. А. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, як складова забезпечення економічної безпеки України. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2018. Вип. 1–2. С. 200–205.
3. Гладун О. З. Кримінологічна характеристика легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки*. 2017. Вип. 4. С. 131–137.
4. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму. *Офіційний вісник України: офіційне видання від 10.06.2011*. 2011. № 41. (2010. № 95. Ст. 3374). С. 163. Ст. 1705.
5. Кримінальний кодекс України: від 5 квітня 2001 року № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
6. Онисьєв В. А. Взаємодія правоохоронних органів у розкритті легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2010. 16 с.
7. Романько П. С. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: порівняльний аналіз законодавства європейських країн та США. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2014. Вип. 28(3). С. 106–110.
8. Свірін М. О. Стан та особливості запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом у сучасних умовах. *Наука і правоохорона*. 2016. № 4. С. 214–222.
9. Ситник Г. П., Баранов Р. О. Світовий досвід щодо здійснення боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, для України. *Економіка та держава*. 2014. № 8. С. 121–124.
10. Чуйков А. С. Деякі питання спеціально-кримінологічної профілактики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 433–441.

REFERENCES

1. Arkusha L. I. Osoblyvosti pochatkovoho etapu rozsliduvannia lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh u rezultati orhanizovanoi zlochynnoi diialnosti. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu «Odeska yurydychna akademiia»*. 2011. T. 10. S. 372–378.
2. Harbovskiy L. A. Protydiia lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, yak skladova zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy. *Mizhnarodnyi yurydychnyi visnyk: aktualni problemy suchasnosti (teoriiia ta praktyka)*. 2018. Vyp. 1–2. S. 200–205.
3. Hladun O. Z. Kryminolohichna kharakterystyka lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Yurydychni nauky*. 2017. Vyp. 4. S. 131–137.
4. Konventsiiia Rady Yevropy pro vidmyvannia, poshuk, aresht ta konfiskatsiiu dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, ta pro finansuvannia teroryzmu. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy: ofitsiine vydannia vid 10.06.2011*. 2011. № 41. (2010. № 95. St. 3374). S. 163. St. 1705.
5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: vid 5 kvitnia 2001 roku № 2341-III. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2001. № 25–26. St. 131.

6. Onisiev V. A. Vzaiemodiia pravookhoronnykh orhaniv u rozkrytti lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom: avtoref. dys. kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv, 2010. 16 s.

7. Romanko P. S. Protydiia lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom: porivnialnyi analiz zakonodavstva yevropeiskykh krain ta SShA. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Seriia: Pravo. 2014. Vyp. 28(3). S. 106–110.

8. Svirin M. O. Stan ta osoblyvosti zapobihannia i protydii lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom u suchasnykh umovakh. *Nauka i pravookhorona*. 2016. № 4. S. 214–222.

9. Sytnyk H. P., Baranov R. O. Svitovy dosvid shchodo zdiisnennia borotby z lehalizatsiieiu (vidmyvanniam) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, dlia Ukrainy. *Ekonomika ta derzhava*. 2014. № 8. S. 121–124.

10. Chuikov A. S. Deiaki pytannia spetsialno-kryminolohichnoi profilaktyky lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. 2013. № 2. S. 433–441.

N. Lugina, M. Omelyan. Criminological characteristics of legalization (vidmyvannia) revenue of detained

The article analyzes some aspects of the criminological characteristics of the crime under Art. 209 of the Criminal Code of Ukraine - the legalization (laundering) of proceeds of crime.

The peculiarities of special criminological prevention of legalization (laundering) of proceeds from crime, its correlation with the general social prevention of crimes in the sphere of economy are revealed, which allowed to formulate certain prospects for improvement of measures to prevent the mentioned crime.

Criminological characteristics of the crime under Art. 209 of the Criminal Code of Ukraine – the legalization (laundering) of proceeds of crime, to formulate the prospects of implementing measures to prevent and combat the legalization (laundering) of such income.

Criminological analysis of crimes in the sphere of economic activity, in particular the crime under Art. 209 of the Criminal Code of Ukraine – the legalization (laundering) of proceeds of crime is impossible without defining the understanding of the investigated crime, establishing the main structures of the crimes in which it is expressed, and the nature of its manifestations.

The existence of a whole spectrum of shadow spheres trying to legalize their incomes (drug business, terrorism, arms trade, radioactive materials, organized crime, illegal financial activity, underground production of alcohol, fraud, embezzlement of state funds and funds) has been proved. These other moments create a favorable environment for the emergence of large illicit capital.

It is concluded that the danger lies in the difficulty of detecting and counteracting crime, because the huge financial resources allow criminal organizations to buy the necessary professionals for their purposes in the financial, monetary and regulatory spheres, as well as to adopt the latest technological means. On the other hand, it is difficult for the state to flexibly follow the pace of development of means and methods used by organized crime in the sphere of economic activity.

Key words: crimes in the field of economic activity, money laundering, legalization, prevention of money laundering.

Стаття надійшла до редакції 12 грудня 2019 року